

Nätverken Demokrati-Uppdrag-Hälsa

Programförklaring och inriktning 2024 – 2027

Inledning

Nätverken utgår från en demokratiskt styrd hälso- och sjukvård. Vi samlar förtroendevalda som i sin roll är befolkningsföreträdare med ansvar för att prioritera behov samt tjänstepersoner som stödjer de förtroendevalda i detta ansvar.

Befolkningsföreträdarnas roll innebär bland annat att prioritera mellan olika behov, ge uppdrag som leder till att de med störst behov ges företräde till hälso- och sjukvården och följa upp resultaten ur ett befolkningsperspektiv. Tjänstepersonernas roll omfattar stöd i planerings- och budgetprocessen vilket bland annat innebär att ta fram behovsanalyser, förslag till uppdragsskrivningar och underlag för uppföljning.

Nätverken koncentrerar sig på frågor om ledning och styrning av hälso- och sjukvården ur ett befolknings- och behovsperspektiv.

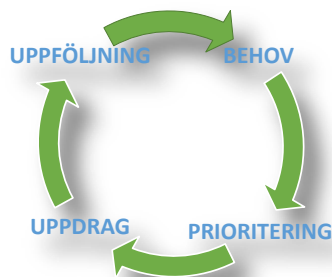
Nätverkens idé

Nätverkens idé är att **dela erfarenheter, utveckla och sprida kunskap** om ledning och styrning av hälso- och sjukvård ur ett befolknings- och behovsperspektiv.

Nätverkens vision

Nätverkens vision är en jämlik hälso- och sjukvård som utgår från behov på befolkningsnivå och där förebyggande och hälsofrämjande insatser ges utrymme för att bidra till en god och jämlik hälsa.

Strategiska områden

Behov

Med behov i detta sammanhang menas det hälsogap som finns mellan hälsotillståndet i befolkningen och förtroendevaldas mål för hälsan. Nätverken fokuserar på behov som kan hanteras av hälso- och sjukvården inom ramen för sin kompetens och uppgift.

Prioritering

Att prioritera innebär att sätta något framför något annat så att en rangordning uppstår. Det kan göras i val mellan två olika behov och insatser som vägs mot varandra eller det kan vara en lång lista av behov och insatser som rangordnas från högst till lägst.

Nätverken fokuserar på horisontella prioriteringar mellan befolkningsgrupper. De prioriteringar som görs i hälso- och sjukvården utifrån de enskilda patienternas aktuella hälsotillstånd, vertikala prioriteringar, berörs inte i det strategiska området.

Uppdrag

Med uppdrag avses politiska uppdrag till verksamheten för att hantera de beskrivna behoven i befolkningen och de behov av hälso- och sjukvård som uppstår till följd av det.

Nätverken fokuserar på uppdrag på övergripande nivå och inte på detaljerade åtgärder i verksamheten.

Uppföljning

Uppföljning i detta sammanhang innebär en granskning som beskriver om det som planerats också har genomförts och leder till önskade resultat eller om planen behöver revideras.

Nätverken fokuserar på vilka underlag förtroendevalda behöver för att kunna följa upp mål och uppdrag ur ett befolknings- och behovsperspektiv.

Behovsstyrning

Behovsstyrning innebär att utgå ifrån de hälsogap som finns mellan hälsotillstånd i befolkningen och förtroendevaldas mål. Dessa hälsogap är ett uttryck för behov. De förtroendevalda prioriterar mellan olika behov och ger uppdrag till verksamheterna för att hantera behoven. Slutligen följer de förtroendevalda upp insatser och dess effekter.

Viktiga perspektiv för att nå visionen

Samverkan och ledarskap är två perspektiv som Nätverken har identifierat som viktiga för att uppnå visionen om en jämlik hälso- och sjukvård som utgår ifrån behov på befolkningsnivå och där förebyggande och hälsofrämjande insatser ges utrymme för att bidra till en god och jämlik hälsa.

Samverkan

Samverkan behöver ske med invånare, brukare, patienter och samhällsaktörer för att samla in kunskap om befolkningens hälsoläge, behov och resultat av genomförda insatser. Hälsan påverkas i hög grad av faktorer utanför hälso- och sjukvården och det är många aktörer som måste samverka för att tillgodose invånarnas behov av välfärdstjänster. Ingen aktör klarar att ensam hantera sin del av uppdraget utan är beroende av samverkan med andra. Nätverken belyser goda exempel på samverkan mellan olika välfärdsaktörer.

Ledarskap

Ett gott ledarskap är en förutsättning för att beslut ska genomföras och leda till önskade resultat. Nätverken fokuserar på metoder och kunskap om ledarskap på olika nivåer.

- Det politiska ledarskapet
- Tjänstepersonernas ledarskap och förhållningssätt
- Organisatoriskt ledarskap
- Arbetsledande ledarskap
- Självledarskap

Nätverkens arbetssätt

Nätverken erbjuder en arena för att dela erfarenheter, utveckla och sprida kunskap samt skapa kontaktnät.

Det sker genom seminarier, utbildningar, utvecklingsprojekt och framtagande av metodstöd för att lyfta fram de strategiska områdena.

Nätverken är en inspirationskälla för förtroendevalda och tjänstepersoner inom regioner för att stödja kompetensutvecklingen i den egna organisationen.

Nätverken samarbetar med andra organisationer, myndigheter och nätverk för att lära av varandra. Viktiga samarbetspartners är Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk

utvärdering (SBU), Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för vårdanalys (MYVA), Prioriteringscentrum, Nätverken Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård (HFS) och liknande nätverk/organisationer.